

вала зворотну тенденцію і знижувалася, але відновити докризового рівня так і не змогла. Зараз, при загальному економічному занепаді, знеціненні національної валюти та необачної політики НБУ, частка простроченої заборгованості становить майже четверту частину від загального обсягу кредитів та надалі продовжує зростати.

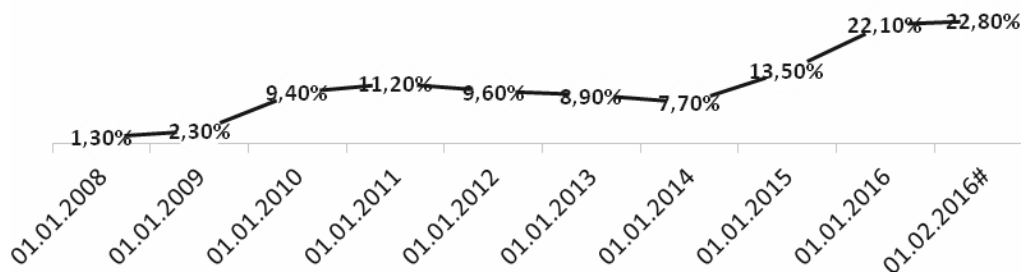

Рис. 1. Частка простроченої заборгованості за кредитами у загальній сумі кредитів (%)

На даний момент на ринку фінансових послуг спостерігається поглиблення кризи, але є надія, що така ситуація запустить процес саморегулювання та очищення ринку і буде спонукати комерційні банки оптимізувати свою роботу. Хоча, наразі немає підстав сподіватися на зниження відсоткових ставок на споживчі кредити через високий рівень ризикованості даного напрямку роботи, однак, зростання конкуренції та попиту на них буде стимулювати підвищення якості послуг та впровадження кредитними установами більш гнучких програм роботи з клієнтами. Це сприятиме подальшому зниженню обсягів заборгованості за кредитами. Ще однією причиною зниження кількості прострочень виплат за кредитами є те, що, враховуючи низьку ліквідність банківської системи та високу вартість грошей, банки стають все більш зацікавлені у списанні та продажу проблемних боргів, оскільки це дозволить звільнити резерви. Все вище зазначене буде підштовхувати фінансові установи впроваджувати ефективні скоринг-системи та різноманітні гнучкі програми кредитування задля підвищення ефективності своєї роботи.

1. Національний банк України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/>.

Бесчастна Д.О.

викладач кафедри статистики, обліку та економічної інформатики

Бакай Д.Ю.

студент напрямку «Прикладна статистика»

Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО РИНКУ ЧОРНОЇ МЕТАЛУРГІЇ

Ринок металургії являє собою систему господарських зв'язків між існуючими і потенційними постачальниками металургійної сировини, металургійними комбінатами і заводами, а також споживачами продукції чорної та кольорової металургії. Таким чином, виходячи з запропонованого визначення, до складу суб'єктів ринку металів входять підприємства ГМК, у тому числі постачальники металургійної сировини і палива, і металургійні комбінати і заводи з повним і неповним металургійним циклом, а також підприємства й організації – споживачі металургійної продукції (машинобудування, будівництво, залізничний транспорт та ін.)

Для розвитку чорної металургії в Україні є всі умови: величезна, компактно розміщена сировинна база (залізні, марганцеві руди, вогнетриви, флюсові вапняки та ін.). Для розвитку чорної металургії в Україні є всі умови: величезна, компактно

розміщена сировинна база; споживач (металомістке машинобудування); густа транспортна мережа; значні паливні (коксівне вугілля) і трудові ресурси.

У структурі металопродукції, що випускається, високою є частка напівфабрикатів, катанки й арматурної сталі, тобто продукції з низькою доданою вартістю. Відповідно, у структурі експорту металопродукції переважає низькотехнологічна продукція. Практично відсутня номенклатура експорту високотехнологічної металопродукції: продуктів прямого відновлення залізних руд, листів плакованих із гальванічним покриттям та електrolітичним оцинкуванням, прокату плоского з корозійностійкої нержавіючої сталі. За багатьма видами високотехнологічної металопродукції імпорт в десятки разів перевищує експортні поставки.

Сучасний стан чорної металургії України, незважаючи на значні інвестиції в розвиток галузі в останні кілька років, продовжує характеризуватися відсталою структурою виробництва сталі. Відсутність стимулювання інвестування у промисловість України для її технічного переоснащення призвела до плачевного стану основних засобів виробництва, у тому числі і у металургійній галузі (59%) [3]. Україна втратила можливості для оновлення та модернізації, які мала металургійна галузь декілька років тому під час росту попиту та цін на метал. Розглянемо динаміку експорту металургійних виробів. Оцінюючи ефективність металургійної галузі України в цілому слід зазначити, як вже вказувалося, такі її особливості:

- структурна недосконалість і технологічне відставання (45,2% сталі виробляється в мартенівських печах, 51% – у конвертерах і тільки 3,8% – в електросталеплавних печах). Наприклад, за часткою мартенівської сталі український показник більш ніж у два рази перевищує російський (20%) та в п'ять разів Китайський (7%). Інші найбільші світові виробники металу — Японія, Німеччина, США й Південна Корея— зовсім не використовують мартенівських печей. Частка сталі, що розливається безперервним литтям становить в Росії більше 70%, США – 90%, Німеччині – 96%, Південній Кореї – 98%, Японії -100%;

- старіння основних виробничих фондів, зношеність яких перевищує 65% (понад нормативний строк експлуатується 89% доменних печей, 87% мартенівських печей; 26% конвертерів; майже 90% прокатних станів); на устаткуванні з терміном служби вище нормативного виробляється 50% всієї металопродукції. Зношення основних фондів підприємств що входять до складу об'єднання ПХО «Металургпром», а це більше 20 підприємств галузі, за 2012 р. склало близько 58 %.

Реалізувати великі інноваційні проекти на підприємствах неможливо без значних інвестицій. Якщо проаналізувати зміну питомої ваги інвестицій у металургію по відношенню до загального обсягу інвестицій у промисловість, то можна побачити, що починаючи з 2002 р. цей показник постійно збільшувався, але з 2008 р. знову знизився.

Металургійна галузь до 2008 р. була динамічною, оскільки в умовах підйому світової економіки постійно був і стійко зростав попит на металопродукцію. (особливо для автопрому, нафтогазового сектора і будівництва). Проте після світової економічної кризи попит різко знизився. Але вже в 2010 було видно, що темпи зростання поновилися, що було свідомством відновленням галузі. Галузь також характеризується значною капіталоємністю, а отже «вхідні бар'єри» в галузь великі, що свідчить про те, що поява нових конкурентів маловірогідна. Металургія країн СНД здебільшого експортно – орієнтована, що є одночасно її перевагою і недоліком. Негативною є сильна залежність від зовнішніх ринків, тенденції на яких з кожним роком стають все важче для прогнозування. Світовий ринок забезпечив виживання металургійного комплексу України, але не став основою стратегії стійкого розвитку. Експортна орієнтація не лише законсервувала структурні біди металургії, але і сприяла різкій диференціації підприємств, розділивши колись єдиний комплекс на відносно невелику групу порівняно процвітаючих комбінатів і основну масу передільних заводів, позбавлених виходу на зовнішній ринок і які знаходяться в скрутному економічному становищі.

Подальший розвиток металургійного комплексу країни потребує вирішення низки проблем, що накопичилися за останні роки, серед яких слід виділити наступні [22, с. 319]: висока ступінь зносу основних фондів (наприклад, в Україні на обладнанні з терміном служби вище нормативного виробляється майже половина всієї металопродукції, понад нормативний термін експлуатуються майже 90% доменних і мартенівських печей і прокатних станів); відносно низький рівень технологій; наявність на багатьох підприємствах застарілих, неефективних і не відповідають екологічним нормам технологій, що підвищує питомі витрати палива, енергії та сировини на 30-60% в порівнянні з досягнутими на сучасних металургійних заводах; – триваюче зростання витрат виробництва, перш за все, внаслідок зростання цін на сировину і послуги природних монополій (металургія є вельми енергоємним виробництвом); скорочення виробництва спеціальних сталей (наприклад, в Росії і Україні недостатньо проводиться виробництва легованих, нержавіючих та інших сортів сталі), у зв'язку з чим збільшується їх імпорт; невисока якість сировини (наприклад, в російських рудах вміст заліза майже в півтора рази нижче, ніж в австралійських, бразильських та індійських); поступове виснаження джерел сировини і проблеми з їх віддаленістю від металургійних підприємств [2, с. 177]. Подальші перспективи розвитку металургійної промисловості пов'язані з введенням в дію нових потужностей, модернізацією діючих виробництв з видобутку і переробки руд, зниженням матеріало- та енергоємності металургійного циклу, освоєнням нових родовищ рудної сировини, утриманням існуючих експортних ринків і пошуком нових [3, с.320] .

1. Гончар В.В. Сучасні концепції структурних змін на промислових підприємствах / В.В. Гончар // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальною власності: Збірник наукових праць. – Маріуполь: ДВНЗ «ПДТУ», 2012. – Вип. 2, Т. 1.-С. 319-322.

2. Гончар В. В. Детермінанти стратегічного управління підприємств чорної металургії в умовах глобалізації, інтеграції та конвергенції [Електронний ресурс] / В. В. Гончар // Економічний простір. – 2014. – № 81. – С. 177-187.

3. Пріоритети інвестиційної політики у контексті модернізації економіки України: аналітична доповідь / Національний інститут стратегічних досліджень. – К., 2013. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/ynvestuc_polityka-5b7ef.pdf.

Бодарецька О.М.

аспірант

Національний університет «Львівська політехніка»

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ SWOT-АНАЛІЗУ ДЛЯ ІДЕНТИФІКУВАННЯ МАСШТАБНОСТІ ЗМІН ТЕХНОЛОГІЙ МОТИВУВАННЯ ПЕРСОНАЛУ

Досвідом економічно розвинутих країн доведено, що технології мотивування персоналу машинобудівних підприємств повинні перебувати у постійному розвитку. Тільки таким чином можна дійсно дієво мотивувати працівників, досягати стратегічних і тактичних цілей, будувати ефективну систему управління, залучати нових фахівців та утримувати існуючих тощо.

Як свідчить вивчення теорії і практики, розглядати як необхідність загалом, так і масштабність змін технологій мотивування персоналу машинобудівних підприємств слід на основі аналізування місії, стратегії та цілей машинобудівного підприємства. Тобто важливо враховувати стратегічний вимір управління, меншою мірою орієнтуючись на короткостроковий період. Це пов'язано, зокрема, і з тим, що з позиції